

برآورد میزان تغییر در شاخص قیمت مصرف کننده و نرخ تورم در صورت تغییر قیمت انرژی

مجری

ایوب فرامرزی

همکاران طرح

سحر منصف شمرده - سمیه برهان یزدانی - احمد نریمانی کالی

عباس حسینی غفار - حمیدرضا جمیاری - حسین سلیمانی

تابستان ۱۳۹۰

به نام خداوند جان و خرد

پیش گفتار

برآورد اثرات کاهش یارانه انرژی و تعدیل قیمت آن بر بخش‌های مختلف اقتصاد ایران امری است که در جهت انجام برنامه‌ریزی‌های آینده‌نگر واجب و ضروری است. یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های مطرح در این زمینه فرضیه وجود ارتباط مستقیم میان افزایش قیمت حامل‌های انرژی و افزایش تورم است. در مقاطع زمانی مختلف، تصور عمومی جامعه و گروه‌های مختلف مبنی بر ارتباط مستقیم و شدید میان افزایش قیمت انرژی و افزایش نرخ تورم شاید یکی از عوامل مؤثر در به تعویق افتادن زمان اجرای سیاست هدفمند کردن یارانه‌ها از طرف دولت‌ها بوده است. با توجه به اهمیت این مسئله، در این طرح پژوهشی به برآورد تغییر در شاخص قیمت مصرف‌کننده و نرخ تورم در صورت تغییر قیمت انرژی پرداخته شده است.

اولین و مهم‌ترین اثر تغییر قیمت انرژی به عنوان یکی از نهاده‌های تولید، تغییر در هزینه تولید است که اثر این افزایش هزینه را بر روی قیمت محصولات بخش‌های مختلف و نیز بر روی سطح عمومی قیمت‌ها می‌توان از طریق مدل قیمتی داده-ستانده اندازه‌گیری کرد. لذا در این طرح پژوهشی با استفاده از روابط تحلیلی جدول داده-ستانده، ماتریس ضرایب فنی اقتصاد ایران و ماتریس ضرایب لئونتیف به بررسی اثر افزایش قیمت انرژی به عنوان نهاده بخش‌های مختلف اقتصادی بر قیمت تمام شده ستانده آن‌ها پرداخته شده و سپس با استفاده از سهم هزینه‌ای هر یک از کالاهای مربوط به بخش‌های مختلف اقتصادی در کل هزینه مصرفی خانوار، تغییر در شاخص قیمت مصرف‌کننده و نرخ تورم محاسبه شده است.

این پژوهش در گروه پژوهشی آمارهای اقتصادی پژوهشکده آمار با همکاری آقایان ایوب فرامرزی (مجری طرح و کارشناس مرکز آمار ایران)، احمد نریمانی کالی، عباس حسینی غفار، حمیدرضا جمیاری و حسین

سلیمانی و خانم‌ها سحر منصف شمرده و سمیه برهان‌یزدانی (کارشناسان مرکز آمار ایران) به عنوان اعضای اصلی گروه پژوهش به انجام رسیده است که بدین وسیله از زحمات یکایک این همکاران تقدیر و تشکر می‌شود.

گروه پژوهشی آمارهای اقتصادی

فهرست مطالب

<u>عنوان</u>	<u>صفحه</u>
فصل اول: مطالعات پیشین.....	۱
مقدمه.....	۱
مطالعات داخلی.....	۲
مطالعات خارجی.....	۱۳
فصل دوم: مبانی نظری.....	۱۷
تاریخچه‌ای در مورد یارانه.....	۱۷
تاریخچه یارانه‌های تولیدی در ایران.....	۱۸
شواهد آماری از نظام یارانه در سالیان اخیر (۱۳۸۰ تا ۱۳۸۶).....	۲۰
انرژی و سیمای یارانه‌ای آن در اقتصاد ایران.....	۲۱
کانال‌های تاثیرپذیری اقتصاد کشور از حذف یارانه حامل‌های انرژی.....	۲۲
اثر حذف یارانه حامل‌های انرژی بر بخش دولتی.....	۲۳
جدول داده- ستانده.....	۲۵
سابقه تهیه جدول داده- ستانده در ایران.....	۲۶
چارچوب جداول داده- ستانده.....	۲۷
مزایا و معایب جدول داده- ستانده.....	۳۷
شاخص قیمت مصرف کننده.....	۳۹
فصل سوم: تجزیه و تحلیل و تخمین مدل.....	۴۳
مقدمه.....	۴۳
روابط قیمت در جدول داده- ستانده.....	۴۳
نتیجه تجزیه و تحلیل.....	۴۷

نتیجه گیری ۵۴

منابع و مأخذ ۵۶

فصل اول

مطالعات پیشین

مقدمه

در این قسمت به ارائه‌ی مختصری در باب مطالعات مشابه صورت گرفته پیشین اقدام خواهد شد. این مطالعات که غالباً مطالعات صورت گرفته در داخل هستند به بررسی تأثیر تغییر قیمت حامل‌های انرژی بر روی سطوح قیمتی پرداخته‌اند. مطالعات صورت گرفته در خارج از کشور که مشابهت موضوعی قابل قبولی داشته باشند بسیار اندک می‌باشند که تنها مطالعه هوپ و سینگ جهت بررسی انتخاب شده است. تمام این مطالعات بر روی تغییرات قیمتی حدسی و گمانی حامل‌های انرژی، مدل‌های خود را طراحی کرده‌اند ولی مطالعه صورت گرفته جاری بر اساس واقعیت‌ها و مستندات ارایه شده توسط سازمان‌های دولتی مسئول در طرح هدفمندی یارانه‌ها صورت گرفته است که می‌تواند پیش‌بینی‌ها و تحلیل‌های صحیح‌تری از واقعیت‌های رخ داده شده در طی ماه‌های اخیر را ارائه دهد. مطالعه و بررسی این پژوهش‌ها (مطالعات پیشین) از دو جنبه می‌تواند سودمند باشد.

جنبه اول آشنایی با چگونگی مطرح کردن سوالات و فرضیه‌های تحقیق در این مطالعات است. جنبه دوم که اهمیت بیش‌تری نسبت به جنبه اول دارد آشنایی با مبانی نظری مدل‌های مورد استفاده در جهت پاسخ به سوالات مطرح شده است که می‌تواند به عنوان راهنمایی در جهت انجام این پژوهش مورد استفاده قرار گیرد.

با علم به این مطالب مختصری از مطالعات صورت گرفته پیشین به قرار زیر ارائه می‌شود.

مطالعات داخلی

۱- ارزیابی اثرات تورمی ناشی از حذف یارانه حامل‌های انرژی در ایران^۱

علیمراد شریفی و دیگران با استفاده از جداول داده ستانده به ارزیابی آثار تورمی ناشی از حذف یارانه‌های انرژی پرداخته است. در طی این مطالعه پس از معرفی مدل داده ستانده به شکل مختصر، به پاره‌ای از مزایا و معایب به‌کارگیری این روش اشاره شده است. وی با معرفی سه سناریو مختلف (سناریوی اول افزایش ده درصد، سناریوی دوم افزایش ۳۵ درصد و سناریوی سوم افزایش ۶۵ درصدی بهای انرژی) و با استفاده از مدل داده ستانده به تحلیل میزان و نحوه اثرگذاری هر یک از این سناریوها روی سطح قیمت بخش‌های مختلف اقتصادی پرداخته است. نتایج حاصل از مطالعه مذکور به شرح زیر می‌باشد:

الف) در هر سه سناریوی معرفی شده بخش صنایع تولید محصولات معدنی غیر فلزی بیشترین میزان تورم را در میان سایر بخش‌های اقتصادی موجود به خود اختصاص داده است.

ب) در مجموع کل تورم ایجاد شده در همه بخش‌های اقتصادی (در هر سه سناریو) تقریباً ۵۴ درصد توسط اثرات مستقیم و ۴۶ درصد توسط اثرات غیرمستقیم مصرف انرژی در بخش‌های مختلف ایجاد شده است.

ج) از میان سه حامل انرژی، برق بیشترین درصد تورم (تقریباً ۸۷ درصد) را ایجاد کرده است.

د) کمترین اثر تورمی مربوط به بخش صادرات است و دلیل آن نوع کالاهای صادراتی است. به علت اینکه عمده کالاهای صادراتی ایران را مواد خام اولیه و فراورده‌های کشاورزی و صنایع دستی تشکیل می‌دهند که اکثراً تولیدشان نیازمند تکنولوژی پیشرفته نیست، لذا تغییرات قیمت حامل‌های انرژی اثرگذاری اندکی روی محصولات مذکور خواهد داشت.

۱- شریفی، علیمراد، "ارزیابی اثرات تورمی ناشی از حذف یارانه حامل‌های انرژی در ایران"، مجله پژوهشنامه اقتصادی، ۱۳۸۷

۲- مقایسه کارکرد روش‌های داده ستانده و تعادل عمومی در بررسی اثر تورمی تغییر قیمت حامل‌های انرژی

باستانزاد^۱ (۱۳۷۷) در یک مطالعه، مقایسه‌ای بین محاسبه اثر افزایش قیمت حامل‌های انرژی مانند گاز طبیعی، برق و فراورده‌های نفتی بر شاخص بهای تولیدات هر یک از بخش‌های اقتصاد از طریق مدل داده ستانده و مدل تعادل عمومی طی دوره ۱۳۷۸-۱۳۷۴ انجام داده است. وی چنین نتیجه گرفته است که بخش‌های آب و برق به دلیل ترکیب هزینه‌های نهاده‌های ورودی و سهم بالای حامل‌های انرژی در مجموع هزینه‌های واسطه‌ای آن بیش‌ترین تأثیر را پذیرفته‌اند، اما بخش‌های کشاورزی و فراورده‌های نفتی از سوی دیگر به علت سهم هزینه‌های محدود حامل‌های انرژی در ترکیب نهاده‌های ورودی آن‌ها و تأثیر پذیری از بخش‌هایی که اثر مستقیم کمتری از تغییرات قیمت حامل‌های انرژی می‌پذیرند، تأثیر کمتری را پذیرفته‌اند. همچنین بخش برق به علت ترکیب هزینه‌های نهاده آن، بالاترین نرخ تورم را دارد و با متوسط رشد سالانه ۲۳ درصد دارای بیشترین رشد هزینه‌ای می‌باشد و سایر بخش‌ها نیز بین ۱۶ تا ۱۸ درصد رشد از خود نشان می‌دهند. وی در مطالعه‌ای دیگر به این نتیجه می‌رسد که حامل‌های انرژی در بخش تولید به عنوان یک نهاده‌ی واسطه‌ای و در بخش خانگی به عنوان یکی از ترکیبات سبد مصرفی تلقی می‌شود. کاهش نسبت شاخص بهای حامل‌های انرژی به‌ازای تغییرات شاخص قیمت عوامل تولید در بخش‌های مختلف، زمینه‌جانشینی بلندمدت حامل‌های انرژی با سایر عوامل تولید را فراهم می‌کند، بنابراین اعمال سیاست حمایتی سقف قیمت توسط دولت از یک سو شدت انرژی را افزایش داده و از سوی دیگر مقادیر گسترده‌ای از ظرفیت‌های درآمدی دولت را به صورت یارانه در بخش انرژی هزینه می‌کند و در بعد خارجی هم به دلیل پایین بودن قیمت حامل‌های انرژی نسبت به قیمت‌های جهانی زمینه قاچاق گسترده را به خارج فراهم می‌آورد.

۱- باستانزاد، "حسین، مقایسه کارکرد روش‌های داده ستانده و تعادل عمومی در بررسی اثر تورمی تغییر قیمت حامل‌های انرژی"، مجله برنامه و بودجه، ۱۳۷۷

۳- اثرات اقتصادی افزایش قیمت انرژی تا سطح قیمت‌های مرزی در جمهوری اسلامی ایران
فتینی و بیکن^۱ به کمک مدل داده ستانده اثرات تورمی افزایش قیمت حامل‌های انرژی را بر قیمت
سایر بخش‌های اقتصادی مورد بررسی قرار داده‌اند. نتایج بیانگر این است که تعدیل قیمت‌ها تا
سطح قیمت‌های مرزی باعث افزایش ۱۳ درصدی در سطح عمومی قیمت‌ها می‌شود. به منظور
جلوگیری از اثرات شدید تورمی، افزایش قیمت‌ها به صورت مرحله‌ای و طی سه سال پیشنهاد شده
است. علت این امر آن است که: این اثرات تورمی از یک سو انتظارات مردم را از نوع و میزان
مصرف محدود می‌کند و از سوی دیگر میزان پس‌انداز جامعه را به دلیل کاهش پرداخت یارانه‌ها
افزایش می‌دهد. زیرا با فرض نرخ ارز ۵۰۰۰ ریال به ازای هر دلار آمریکا در دوره
مطالعه (ژوئن ۱۹۹۹) یارانه‌های انرژی حدود ۳۸ تریلیون ریال یا معادل ۹.۵ درصد از تولید ناخالص
داخلی ایران را جذب می‌کند. همچنین افزایش قیمت‌های انرژی باعث کاهش کسری بودجه
عمومی شده و بر تراز تجاری خارجی تأثیر مثبت دارد، اما در بخش صادرات، چون صادرات ایران
محدود و انرژی‌بری پایین دارد، لذا افزایش قیمت انرژی تأثیر کمی بر صادرات دارد. در بخش
واردات هزینه تولید کالاهای داخلی افزایش می‌یابد که باید با مکانیسم صحیحی از آن‌ها حمایت
شود تا قدرت رقابت در بازارهای جهانی را داشته باشند. در قسمت دیگر این مطالعه به بررسی
اثرات افزایش قیمت حامل‌های انرژی بر دهک‌های درآمدی شهری و روستایی پرداخته شده است
و در نهایت این نتیجه حاصل شده است که این افزایش قیمت‌ها گروه‌های مختلف را به تناسب
تحت تأثیر قرار می‌دهد اما در این میان بیشترین بار بر دوش خانوارهای روستایی و در میان آن نیز
بیشترین فشار (بیش از دو برابر) بر فقیرترین خانوارها اعمال می‌شود. در نهایت پیشنهاد شده است
که دولت می‌تواند قسمتی از دریافتی ناشی از افزایش قیمت‌های حامل‌های انرژی را برای کاهش
آثار منفی آن در میان اقشار مختلف باز توزیع کند.

^۱ - fetini and biken, annual report of word bank , 1999

۴- بررسی اثرات تورمی افزایش قیمت انرژی

علی سوری و دیگران^۱ در مطالعه‌ای به بررسی اثرات مستقیم و غیرمستقیم افزایش قیمت انرژی پرداخته‌اند. در جهت نیل به این هدف از جداول داده ستانده به ویژه جدول سال ۱۳۷۷ استفاده کرده‌اند. نتایج حاصل از این مطالعه حاکی از آن است که اگر قیمت انواع انرژی را به سطح قیمت‌های تمام شده برسانیم (یعنی به‌طور متوسط قیمت‌ها را ۲۷۶ درصد افزایش بدهیم) سبب خواهد شد تا سطح عمومی قیمت‌ها ۵۶ درصد افزایش یابد. در این میان اثرات افزایش قیمت گازوئیل بیش از اثرات افزایش بقیه انواع انرژی می‌باشد. دلیل اصلی این پدیده این است که گازوئیل به طور عمده به عنوان کالای واسطه‌ای در بخش‌های مختلف اقتصادی مورد استفاده قرار می‌گیرد و همچنین در تولید کالاهایی که خود کالای واسطه‌ای می‌باشند به طور گسترده‌ای مورد استفاده واقع می‌شود.

۵- لزوم و چگونگی اصلاح الگوی مصرف و یارانه‌های فرآورده‌های نفتی و سنجش آثار تورمی آن الهه اسدی مهماندوستی^۲ در غالب مطالعه‌ای به بررسی وضعیت کنونی اقتصاد ایران پرداخته و با استفاده از جداول داده ستانده به تحلیل آثار عدم پرداخت یارانه‌ی انرژی بر سایر بخش‌های اقتصادی می‌پردازد. وی پرداخت یارانه‌ها را دلیل اصلی مصرف غیر بهینه انرژی توسط خانوارها و بخش‌های گوناگون اقتصادی می‌داند. لذا تعدیل قیمت انرژی را امری ضروری و غیر قابل اجتناب می‌داند ولی معتقد است که مسئله مهمتر در این میان چگونگی تعدیل این قیمت‌ها و همچنین آثاری که این افزایش قیمت بر روی خانوار و جامعه به دنبال خواهد داشت و این مهم نه تنها از نظر اقتصادی بلکه از نظر اجتماعی و ارزش‌های آن نیز حائز اهمیت است. بدین دلیل وی در این بررسی، تورم‌های ناشی از روش‌های مختلف اصلاح قیمت فرآورده‌های نفتی برای تعیین بهترین روش محاسبه و با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده است.

۱- سوری، علی، "بررسی اثرات تورمی افزایش قیمت انرژی"، وزارت نیرو گروه مدل‌سازی و تلفیق، ۱۳۸۶
۲- اسدی مهماندوستی، الهه، "لزوم و چگونگی اصلاح الگوی مصرف و یارانه‌های فرآورده‌های نفتی و سنجش آثار تورمی آن"، فصلنامه مطالعات اقتصاد انرژی، شماره ۲۰، ۱۳۸۸

با توجه به محاسبات انجام شده وی معتقد است که سیاست افزایش تدریجی قیمت فرآورده‌های نفتی به روش خطی بر روی تورم و همچنین خانوارها نسبت به سایر سناریوها تاثیر کمتری دارد و سیاست افزایش یک باره قیمت‌ها دارای بالاترین آثار تورمی است. در نهایت در جهت حصول به نتایج بهتر ناشی از اجرای سیاست‌های قیمتی و تعدیل تورم‌های ناشی از افزایش قیمت‌های فرآورده‌های نفتی پیشنهاد می‌کند که سیاست‌های مکملی به عنوان سیاست‌های غیرقیمتی (جانشینی و حمایتی) به همراه آن اجرا شود.

۶- ارزیابی اقتصادی اثر یارانه بنزین بر افزایش میزان تورم در ایران

کریمی و دیگران^۱ (۱۳۸۶) در مطالعه‌ای رابطه بین یارانه‌های پرداختی به بنزین و نرخ تورم را در ایران برای دوره زمانی ۸۴-۱۳۵۰ مورد بررسی قرار دادند. آن‌ها با استفاده از متغیرهای شاخص قیمت مصرف کننده، قیمت وارداتی بنزین (قیمت فوب خلیج فارس)، میزان یارانه بنزین، مصرف سالانه بنزین، تولید ناخالص داخلی به قیمت واقعی، حجم واقعی پول و نرخ رسمی ارز در بازار و با بکارگیری مدل 3SLS مدل خود را طراحی نمودند. نتایج مدل نشان داد که یک درصد افزایش در میزان یارانه بنزین موجب کاهش شاخص قیمت به اندازه ۳ دهم درصد (۰/۳ درصد) شده است. این موضوع به این معنی است که پرداخت یارانه‌های بنزین اثر قابل توجهی در کاهش نرخ تورم نداشته، فلذا تصمیم دولت در سال‌های ۸۵-۱۳۸۴ در خصوص سیاست تثبیت قیمت‌ها کمکی به کاهش نرخ تورم نکرده است. با توجه به نتایج مدل و تأثیر اندک یارانه‌های بنزین بر نرخ تورم، توصیه می‌کنند دولت سیاست واقعی کردن قیمت بنزین و کاهش میزان یارانه بنزین را مدنظر قرار دهد و برای کنترل تورم از روش‌های دیگری استفاده نماید.

۱- کریمی، سعید و جعفری صمیمی، احمد و محنت‌فر، یوسف، "ارزیابی اقتصادی اثر یارانه بنزین بر افزایش میزان تورم در ایران: یک تحلیل تجربی"، فصل‌نامه پژوهش‌های اقتصادی، ۱۳۸۶

۷- محاسبه هزینه نهایی برق و سایر حامل‌های انرژی ضمن اجرای طرح هدفمندکردن یارانه‌ها زهره سلیمیان و دیگران^۱ (۱۳۸۶) در غالب مطالعه‌ای به بررسی ابعاد مختلف طرح تحول با استفاده از رویکرد داده ستانده بر قیمت برق پرداخته‌اند. ایشان عنوان کرده‌اند عمده هزینه تمام شده برق دربخش تولید ناشی از هزینه‌های تبدیل انرژی و سوخت می‌باشد. در اثر اجرای طرح تحول اقتصادی و افزایش قیمت انواع سوخت و برق با توجه به تاثیر این طرح بر زیر بخش‌های مختلف اقتصادی، این اقدام سبب افزایش قیمت اقلام سرمایه‌گذاری دخیل در تولید برق خواهد شد و لذا هزینه‌های تولید برق را به بیش از قیمت دستوری مشخص شده در طرح تحول افزایش خواهد داد. در این مقاله برای بررسی هزینه نهایی در صنعت برق سه نوع نیروگاه گازی، سیکل ترکیبی و بخاری در سناریوهای مختلف مورد بررسی قرار گرفته است. ایشان در نهایت به این نتیجه رسیده‌اند که میانگین قیمت برق محاسبه شده در سال ۹۳ پس از اجرای سناریوی افزایش ۱۰ درصدی دستمزد برابر با ۱۳۱۵۰۰۸ ریال می‌باشد که علاوه بر اثر افزایش قیمت فرآورده‌های نفتی می‌تواند بیانگر اثر افزایش قیمت برق در اثر افزایش هزینه‌های خودش نیز باشد.

۸- ارزیابی اثرات تورمی قیمت حامل‌های انرژی با استفاده از تکنیک داده ستانده وزارت نیرو^۲ مطالعه‌ای در جهت بررسی اثرات تورمی افزایش قیمت حامل‌های انرژی انجام داده است که در این مطالعه با استفاده از تکنیک داده- ستانده و نیز مدل «ارزیابی اثرات تورمی قیمت حامل‌های انرژی» که در دفتر برنامه‌ریزی کلان برق و انرژی این وزارتخانه تدوین شده است، اثر تغییر قیمت حامل‌های انرژی بر تورم محاسبه شده است. در این مطالعه به منظور ارائه تصویری از نحوه اثرگذاری قیمت‌ها، اثرات تورمی ناشی از تغییر قیمت حامل‌های انرژی در سال ۱۳۸۵ در دو سناریوی مختلف به شرح ذیل بررسی شده است:

۱- سلیمیان، زهره، "محاسبه هزینه نهایی برق و سایر حامل‌های انرژی ضمن اجرای طرح هدفمندکردن یارانه‌ها"، بیست و پنجمین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۳۸۶

۲- وزارت نیرو، "ارزیابی اثرات تورمی قیمت حامل‌های انرژی با استفاده از تکنیک داده ستانده"، دفتر برنامه‌ریزی کلان برق و انرژی،

۱- افزایش ۱۰۰ درصدی قیمت کلیه حامل‌های انرژی؛

۲- افزایش قیمت حامل‌های انرژی تا سطح قیمت تمام شده.

قیمت فرآورده‌های نفتی (به جز گاز مایع) در بخش‌های تولیدی (غیر انرژی) تقریباً یکسان و قیمت برق و گاز طبیعی در بخش‌های مختلف اقتصادی متفاوت می‌باشد. در جداول (۱) و (۲) متوسط قیمت حامل‌های انرژی در بخش‌های مختلف اقتصادی در سال ۱۳۸۵ در قالب سناریوهای مورد نظر مطالعه ارائه شده است.

جدول (۱): قیمت حامل‌های انرژی سال ۱۳۸۵ (ریال بر لیتر)

سال / حامل انرژی	بنزین	گاز مایع	نفت گاز	نفت سفید	نفت کوره
۱۳۸۵	۸۰۰	۳۱.۷ (۱)	۱۶۵	۱۶۵	۹۴.۵
سناریوی ۱۰۰ درصد افزایش	۱۶۰۰	۶۳.۴	۳۳۰	۳۳۰	۱۸۹
سناریوی قیمت تمام شده	۴۲۷۸	۲۴۳۶	۴۲۱۳	۴۳۱۴	۲۶۳۰

(۱) در این سناریو قیمت گاز مایع برای مصرف‌کنندگان نهایی معادل ۲۵۷.۸ ریال بر لیتر در نظر گرفته شده است.

جدول (۲): قیمت برق و گاز در بخش‌های مختلف و سناریوی افزایش قیمت‌های آن‌ها

خانگی	تجاری و عمومی	حمل و نقل	صنعت	کشاورزی	حامل و سال / بخش‌ها	
					سناریوی ۱۰۰ درصد افزایش	سناریوی قیمت تمام شده
۱۰۲.۷	۳۰۱.۲	۲۰۱.۶	۲۰۱.۶	۲۱.۶	۱۳۸۵	برق (ریال بر کیلو وات ساعت)
۲۰۵.۴	۶۰۲.۴	۴۰۳.۲	۴۰۳.۲	۴۳.۲	سناریوی ۱۰۰ درصد افزایش	
۷۱۴.۵	۷۲۰.۷	۶۳۰.۴	۶۳۰.۴	۶۴۴.۵	سناریوی قیمت تمام شده	
۸۰.۶	۱۲۲.۶	۶۰	۱۳۰.۹	۱۳۹.۱	۱۳۸۵	گاز طبیعی (ریال بر متر مکعب)
۱۶۱.۲	۲۴۵.۲	۱۲۰	۲۶۱.۸	۲۸.۲	سناریوی ۱۰۰ درصد افزایش	
۸۴۶.۲	۸۴۶.۲	۸۴۶.۲	۸۴۶.۲	۸۴۶.۲	سناریوی قیمت تمام شده	

ماخذ: ترازنامه انرژی سال ۱۳۸۵

اثرات ناشی از تغییر قیمت حامل‌های انرژی در سناریوهای ۱ و ۲ بر اساس آنچه که در مطالعه ارائه شده است، در جدول ۱ ارائه شده است. این جدول، علاوه بر اثرات کل، اثرات مجزای تغییرات

فرضی قیمت هر حامل انرژی در سال ۱۳۸۵ را با فرض ثابت در نظر گرفتن قیمت سایر حامل ها بر قیمت محصولات تولیدی بخش ها در سناریوهای مفروض نشان می دهد.

جدول (۳): اثر افزایش قیمت حامل انرژی بر تورم در بخش های مختلف

حامل انرژی / بخش	کشاورزی		صنعت		حمل و نقل		تجاری و عمومی		اثر تورمی کل	
	۱ س	۲ س	۱ س	۲ س	۱ س	۲ س	۱ س	۲ س	۱ س	۲ س
بنزین	۰.۹۳	۴.۰۵	۱.۸۲	۷.۹۳	۵.۷۳	۲۴.۹۳	۱.۲۰	۵.۲۳	۳.۴۰	۱۴.۷۹
گاز مایع	۰.۰۳	۰.۴۸	۰.۰۵	۱.۲۴	۰.۰۶	۰.۶۹	۰.۰۴	۰.۴۶	۰.۱۶	۱.۰
نفت گاز	۰.۶۱	۱۵.۰۱	۰.۷۹	۱۹.۲۸	۱.۳۸	۳۳.۹۸	۰.۳۰	۷.۲۹	۰.۷۱	۱۷.۴۴
نفت سفید	۰.۱۴	۳.۴۱	۰.۱۳	۳.۳۸	۰.۱۴	۳.۵۱	۰.۱۳	۳.۱۵	۰.۴۶	۱۱.۵۶
نفت کوره	۰.۰۵	۱.۲۹	۰.۲۱	۵.۷۴	۰.۰۹	۲.۳۳	۰.۰۶	۱.۷۳	۰.۱۲	۳.۱۱
برق	۱.۳۵	۶.۶۸	۲.۵۳	۶.۶۸	۱.۸۷	۳.۹۱	۱.۷۰	۳.۸۳	۲.۹۹	۱۱.۷۴
گاز طبیعی	۰.۳۷	۲.۸۴	۰.۷۹	۵.۵۰	۰.۵۵	۵.۲۸	۰.۳۸	۲.۹۸	۱.۳۶	۱۱.۹۵
کل	۳.۴۸	۳۳.۷۶	۶.۳۲	۴۹.۷۵	۹.۸۳	۷۴.۶۳	۳.۸۱	۲۴.۶۷	۹.۲۰	۷۲.۳۰

ماخذ: ترازنامه انرژی

طبق جدول، با دو برابر شدن قیمت کلیه حامل های انرژی شاخص قیمت مصرف کننده حدود ۹/۲ درصد رشد خواهد کرد. در صورتی که قیمت کلیه حامل های انرژی به سطح قیمت تمام شده آنها افزایش یابد، این رشد حدود ۷۳.۲ درصد خواهد بود. بنابراین افزایش قیمت حامل های انرژی تا سطح قیمت تمام شده اثرات قیمتی بالایی در بر دارد. نتایج نشان دادند، در سناریوی افزایش قیمت ها به سطح قیمت تمام شده، نفت گاز و بنزین به ترتیب با ۱۷.۲۴ و ۱۴.۷۹ درصد بیشترین و گاز مایع با ۱.۷ درصد کمترین اثر تورمی را سبب می شوند.